

MURROS SUOMEN KRISTILLISESSÄ YLIOPPILASLIIKKEESSÄ

1950-LUVUN LOPUSSA JA 1960-LUVUN ALUSSA

I JOHDANTO

II HAJAANNUSTA SUOMEN KRISTILLISESSÄ YLIOPPILASLIITTOSSA

1957 - 1961

1. Ensimmäisiä hajaannuksen merkkejä
2. Ylioppilaiden kokoontuminen Suomen Raamattuopiston ympärillä aikaa

III JÄRJESTÄYTYNEEN RYHMÄN MUODOSTUMINEN JA SEN TOIMINTA . . . -

1961 - 1963

1. Järjestäytyminen ja toiminnan vakiintuminen
2. Julkinen keskustelu

IV SUOMEN EVANKELISLUTERILAISEN YLIOPPILASLAHETYKSEN PERUSTAMINEN

LÄHDE- JA KIRJALLISUUSLUETTELO SEKA LYHENTEET

Esitelmä professori Parvion
johtamassa kytämöllisen teo-
logian seminaarissa 4.4.1967
Tekijä: Jaakko Harjuvaara
Opponentti: Matti Järveläinen

I JOHDANTO

Ylioppilaiden Kristillisen Maailmanliiton (perustettu 1895) sihteeri Ruth Rouse ja John R. Kott vierailivat Helsingissä 1897 ja 1899. Näiden vierailujen seurauksena perustettiin maamme Naisylioppilaiden Kristillinen Yhdistys 1897 ja Ylioppilaiden Kristillinen Yhdistys (YKY) 1899. Ensimmäinen palkattu sihteerin virka YKY:een perustettiin 1908. Sihteerin tehtäviin kuului sekä ylioppilastyö että kuoluvierailut ja koululaiskokoukset. Työ laajeni melko nopeasti, ja nykyisin Suomen Kristilliseen Ylioppilasliittoon kuuluu 14 jäsenyhdistystä. Jo 1892 oli maamme perustettu Ylioppilaiden Lähetysyhdistys, josta 1899 muodostettiin Akateemisten Vapaaehtoisten Lähetysliitto (AVL). Siitä alkaen AVL on ollut SKY:n jäsenyhdistyksenä. Vaikutteet kristillisen ylioppilasliikkeen perustamiseen maamme tulivat siis WSCF:n taholta, ja SKY on alusta pitäen ollut WSCF:n jäsenyhdistys.¹

WSCF hyväksyy yhdestä maasta vain yhden järjestön jäsenyyteen. Tämän tähden ovat SKY ja Ortodoksinen Ylioppilasliitto (OYL) muodostaneet yhteiselimen, Suomen Kristillisten Ylioppilasjärjestöjen Yhteistyötoimikunnan (SKYY), jonka kautta ne ovat yhteydessä WSCF:iin.²

SKY:n ulkopuolella perustettiin 1931 Evankelinen Ylioppilasliitto (EYL) voimakkaan kansallisen korostuksen vallitessa maassamme. EYL oli perustamisestaan lähtien kiinteässä yhteydessä Suomen Luterilaiseen Evankeliumiyhdistykseen ja alkoi 1932 julkaista omaa lehteään Kevätkylvö.³ Kun SKY:n sääntöihin oli 1947 otettu tunnustuksellinen basis: "Liiton työ rakentuu Suomen evankelisluterilaisen kirkon tunnustuksen pohjalle", teki EYL 1950 päätöksen liittyä SKY:n jäsenyhdistykseksi.⁴

WSCF:n rinnalle syntyi toinen kansainvälinen järjestö, joka toimi tietoisessa oppositiossa WSCF:ä vastaan. Tämä järjestö sai alkunsa paikallisista jakaantumisista. Eri maihin lakoi muodostua kristillisiä ylioppilasjärjestöjä, jotka korostivat voimakkaasti

¹Kristillinen Ylioppilastyö. Käsikirja Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton Jäsenyhdistysten toiminnasta vastaaville ylioppilaille. Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto, s. 3 ja 42.

²Kristillinen ylioppilastyö, s. 6.

³Haavio, Ari, Evankelinen liike. Turku 1963, s. 117.

⁴EYL:n hallituksen kokouksen pöytäkirja 7.11.1950, 2 §.

kääntymyskokemusta ja olivat raamattukäcitykseoltään fundamentalistisia. Yleensä nämä liikkeet käyttivät nimitystä Intervarsity Fellowship (IVF). Tällaiset liikkeet kymmenestä maasta perustivat 1947 kansainvälisen järjestön International Fellowship of Evangelical Students (IFES). SKY:llä oli omistakaan läheiset suhteet pohjoismaisiin "raamatullisiin" ylioppilajärjestöihin. Tämän vuoksi se liittyi WSCF:n jäsenyydessä ollen ulkojäseneksi vastaperustettuun IFES:iin.⁵

Koska Sky oli täysivaltaisena jäsenenä WSCF:ssä ja ulkojäsenenä IFES:ssä, tiedustelivat myös Pakistanin, Intian ja Afrikan vastaavat, WSCF:ään kuuluvat ylioppilajärjestöt mahdollisuutta liittyä IFESin ulkojäseniksi.⁶ Tämän tähden IFES:n neljännessä yleiskokouksessa 4-7.9.1956 Glen Orchardissa Kanadassa annettiin eksekutiivikomitealle tehtäväksi muotoilla ulkojäsenyyttä koskeva perussääntö uudelleen. Itse asiassa muutos lienee tohty jo tuon yleiskokouksen suljetussa istunnossa, jossa SKY:n odustajana ollut past. Niilo Suhonen ei saanut olla läsnä. Pöytäkirjat tästä yleiskokouksesta on lähetetty SKY:oon, mutta niistä puuttuvat sivut 10-11, joissa on käsitelty mainitun suljetun kokouksen asiat. Ei voida kuitenkaan varmuudella sanoa, ovatko nämä sivut puuttuneet jo lähetettäessä vai ovatko ne hävinneet v-sta Suomessa SKY:n arkistosta.⁷ Ulkojäsenyyden poistamisesta ilmeitti SKY:lle IFES:n pääsihteerä tri C. Spacey Woods 26.7.1957 päivätyssä kirjeessään. Suhoselle ei kukaan kokouksen aikana maininnut mitään päätöksestä, ja hänellä olikin se käsitys, että asia tulee uudelleen esiin kolmen vuoden kuluttua Norjassa pidettävässä yleiskokouksessa.⁸

Kristillinen ylioppilasliike on aina ensimmäisenä heijastanut tapahtuneet kirkolliset ja hengelliset muutokset. Se on kulkenut myös ekumeenisen kehityksen kärkeissä. Tästä on selvänä osoituksena se, että WSCF on varsinaisesti synnyttänyt Kirkkojen Maailmanneuvoston.⁹ Suomessaakin ekumeeninen kehitys on huomattavasti edistynyt juuri SKY:n kautta, jonka edustajat ovat jatkuvasti olleet mukana

⁵ Kristillinen ylioppilastyö, s. 8.

⁶ Pastori Niilo Suhosen kirje 3.9.1956 Kanadasta Suomen Kristilliseen Ylioppilasliittoon.

⁷ Pääsihteerä Juhani Simojoen antama tieto.

⁸ Suhosen om. kirje.

⁹ Kristillinen ylioppilastyö, s. 6.

WSCF:n kokouksissa. WSCF:stä on viimein käynyt vierekkäisiä Suomea. Nämä yhteydet ovat jättäneet pysyvät jälkensä kristilliseen ylioppilasliikkeeseen ja sitä kautta myös nimenomaan kirkon nuorempaan työntekijäpalveloon. Nämä kansainväliset suhteet ovat myös sen hajaannuksen, joka viime vuosina on tapahtunut Suomen kristillisessä ylioppilastyössä, pohjana.

II HAJAANNUSTA SUOMEN KRISTILLISESSÄ YLIOPPILASLIITOSSA

1957 - 1961

* 1. Ensimmäisiä hajaannuksen merkkejä

Alkaneen hajaannuksen ensimmäisiä merkkejä on näkyvissä 1950-luvun loppupuolella eräissä yksittäisissä SKY:n hallituksen käsitelömissä asioissa. Liiton ruotsinkielinen ylioppilaspastori Paul von Martens oli osallistunut tammikuussa 1957 Ruotsissa pidettyyn "raamatulliseen" johtajakokoukseen. Kokouksessa oli käsitelty mm. SKY:n suhdetta IFES:iin ja sen ohella Norjan raamatulliseen ylioppilasliikkeeseen Studentlagetiin. Martensin raportti käsiteltiin SKY:n hallituksessa maaliskuussa 1957. "Hallitus päätti ottaa tämän asian esille kevään liittokokouksessa. Sihteerittain ehdotuksen mukaan pyydetään muutamilta entisiltä ykköisiltä ja nimenomaan liittoamme lähellä olevilta henkilöiltä lausuntoa SKY:n linjasta, ta, mitkä ovat ne perustelut, joista lähtien SKY:n on otettava kantaa tähän ratkaistavaksi asetettuun kysymykseen. Lausuntoa päätettiin pyytää prof. Osmo Tiilikäältä, piispa Martti Simejoelta, tri Asser Stenbäckiltä, past. Vilho Ylijoelta ja maist. Kaarina Lujaselta. Asian luonne ja yksityiskohdat selviävät liitteestä." ¹
SKY:n arkistosta ei kuitenkaan löydy tätä liitettä.

Samana vuoden huhtikuussa on professori Juvan aloituksesta hallituksessa keskusteltu "SKY:n työstä ja sen tulevista suuntaviivoista Liiton linjakysymyksen valossa". Mihinään lopullisiin päätöksiin ei kokouksessa päästy. ²

Keskustelussa liiton ohjelman suunnittelusta marraskuussa 1957 ilmenee, että toiset toivoivat "puhtaasti horatysinjan pu-

¹ SKY:n hallituksen kokouksen pöytäkirja 18.3.1957, 5 §.

² " " " " " 2.4.1957, 8 §.

hujia sunnuntai-iltoihin", SKY:n pöytäkirjoihin, toiset toivoivat "pyöreän pöydän keskusteluja" ja toiset "ajankohtaisten käytännöllisten kysymysten käsittelyä".³

WSCP:n jäsenjärjestöt pitivät pohjoismaisen ylioppilaskokouksen Hillerødissä Tanskassa 6-11.8.1958. Kokouksen aiheena oli Jumalan maailma - ihmisen maailma. Tästä kesäkokouksesta kosustettiin hallituksessa jo 1.10.1957. Kokouksen ohjelman kritikoitiin voimakkaasti. Todettiin, että raamattutuntien aiheet koskettelivat liian paljon maailmaa, esitelmien aiheet olivat yksinomaan maailmantilanteen poliittista selostusta, Jumala-ihminen -suhdosta käsiteltiin liian yksipuolisesti ja joidenkin päivien kohdalta puuttui kokonaan iltahartaus. Näistä syistä todettiin, ettei kokousta voida suositella omille ylioppilaille.⁴ Norjallopantavaa on, että SKY:n hallitus kokouksessaan 11.4.1958 päätti kuitenkin lähettää mainittuun kokoukseen 30 ylioppilasta ja kaksi sihteeriä.⁵

Pohjoismaiseen raamattuliseen johtajakokoukseen joulukuussa 1957 osallistuivat Suomesta SKY:n sihteerit Aili Lytkönen ja Risto Lehtonen. Kokouksessa kävi selvillä, että SKY:n ja Norjan Studentlagetin välillä on perustavia näkemuseroavuuksia mm. kysymyksessä evankelisoimisesta. Suomalaiset ilmoittivat kokouksessa, että jos heidän pitää valita maailmanliittojen välillä, niin he eivät tule eroamaan WSCP:sta, mutta itse asiassa he tahtovat toimia silloinrakentajina WSCP:n ja IFES:n välillä.⁶

Rajaannusta alkaa tulla näkyviin myös toimintoyksessä. Marraskuussa 1960 keskusteltiin hallituksen kokouksessa siitä, että Kansan Raamattuseuran ja Suomen Kirkon Sisälähetysseuran toimet kouluvierailut ovat sattuneet päällekkäin SKY:n kouluvierailujen kanssa. Pääsihteeri Risto Lehtonen ja koululaiss sihteeri Maija-Leena Tiainen valtuutettiin käymään asiasta neuvotteluja.⁷

Saman syksyn liittokokouksen ja työneuvottelun jälkeen on käsitelty erään työryhmän raporttia, jonka mukaan liiton säännöissä mainittu tavoite "johtaa ylioppilaita omakohtaisesti vastaanottamaan Jeesus Kristus Vapahtajakseen ja Herrakseen" on liiton toiminnassa melkoisesti syrjäytynyt. Tämä seikka näyttää tulleen esille mm. liittokokouksissa. ^{Raportti} Hallitus totesi eräänä syynä tilanteeseen olevan, että puhujat asennoituvat eri tavalla puhuessaan ylioppi-

3	SKY:n hallituksen kokouksen pöytäkirja	28.11.1957,	4 §.
4	"	1.10.1957,	11 §.
5	"	11.4.1958,	8 §.
6	"	16.11.1958,	
7	"	1.11.1960,	3 §.

Shdotehtin ohjelma⁻⁵⁻
laille. ~~SKY:tettiin~~ ottaa enemmän ylioppilaita mukaan ohjelman suunnitteluun.⁸

Eräänä hajaannuksen merkkienä voidaan pitää prof. Osmo Tiillilän Teologia ja Kirkko -lehdessä esittämää voimakasta kritiikkiä SKY:n kohtaan.⁹ Tiillilän kritiikki kohdistui erityisesti korkeakoulupastori Leino Maasinen Toimiviostissa 2/1961 esittämään kastokäsitykseen,¹⁰ kommunistifestivaalien puoltamiseen Etelä-Suomessa sekä yleensä yksipuoliseen ihmisen etsimiseen ja herätyskristillisyyden viroksunin linjaan SKY:ssä. Liiton hallitus keskusteli esitetystä kritiikistä.¹¹

Yhä useammilla tehoilla esiin tullutta hajaannusta koetettiin korjata perustamalla liiton piiriin evankeliiستیön toimikunta 20. 2. 1962. Toimikuntaan valittiin pääsihteeri Risto Lehtonen, naissihtööri Raija Häkkinen, ylioppilaspastori Juhani Sinejoki, ylioppilaat Ulla Riska, Heikki Tervonen, Aarno Teivonen ja Ismo Törrönen.¹² Toimikunta suoritti korkeakouluviikon valmisteluja, mutta muuten sen merkitys jäi melko vähäiseksi.

2. Ylioppilaiden kokoontuminen Suomen Raamattuopiston ympärillä alkaa

Näihin aikoihin opiskeli Helsingissä joukko ylioppilaita, jotka eivät olleet löytäneet hengellistä kotiaan SKY:n jäsenyhdistyksistä. Heille muodostui merkitykselliseksi keuhkokuumeen alussa 1959 Suomen Raamattuopistolle Kauniainen tehty ensimmäisen vuosikurssin teologian retki, jonka järjesti ylioppilas Raimo Häkelä. Monet ensi kertaa Raamattuopistolla tällöin olleet ylioppilaat alkoivat nyt muutenkin käydä siellä. Kun Evankeliiisluterilainen Sisälähetysseuratiö perusti sykeyllä 1959 ylioppilaskodin Vuorikadulle, alkoivat nämä ylioppilaat kokoontua siellä säännöllisesti. Tammikuussa 1960 aloitettiin raamattupiiri Sisälähetysseuratiön työntekijöiden johdolla. Samoihin aikoihin alkoi pieni "teologinen seminaari" ja viikottaiset sairaalavierailut.¹

⁸ SKY:n hallituksen kokouksen pöytäkirja 28.11.1960, 4 §.

⁹ Teologia ja Kirkko -lehden katsauksia 2/1961.

¹¹ SKY:n hallituksen kokouksen pöytäkirja 2.5.1961, 9 §.

¹⁰ Pastori Leino Maasinen ei varsinaisesti ollut SKY:n työntekijä, vaan Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan ja Kappelirahaston palkkaama Teknillistä Korkeakoulua ja Kauppakorkeakoulua varten. Hän toimi kuitenkin kiinteässä yhteistyössä SKY:n jäsenyhdistysten Ristin Killan ja Talontin kanssa sekä SKY:n sihteeristön kanssa.

¹² SKY:n hallituksen kokouksen pöytäkirja 20.2.1962. -Asiaa käsiteltiin jo 28.11.1961 ensimmäisen kerran.

¹ Ritva Olkkola, Miton kaikki on alkanut, Pro Fide 1/1964.

Hajautus ei ollut tässä vaiheessa rajoittanut siihen, että tämä erillinen ryhmä piti omia kokouksiaan. Se tuli esiin SKY:n vastustuksena tätä muutoutumatonta ryhmää kohtaan ja ryhmän avoimena kritiikkinä SKY:tä kohtaan. Selvästi tämä näkyi Heinolan teinipäivillä 4-6.10.1960. Kyseisen ryhmän ylioppilaat olivat täyttäneet kaikki kymmenen "isejen aisteiden ja veljien" paikkaa.⁵ Teinipäivien johtaja sihteeri Maija-Leena Tiainen pelkäsi yhteenoittoja ja kutsui lisäksi mukaan pastorit Tauno Sarantolan ja Aaro Hurskaisen sekä kolme ylioppilasta. Teinipäivillä orasta teiniryhmää verratettiin tuosta kymmenen ryhmästä, näiden puheenvuorot supistettiin mahdollisimman vähin ja "isejen" kokouksessa kahta näistä muhdoitiin liian hyökkäävistä ja SKY:n edustajia loukkaavasta käyttäytymisestä. Lisäksi heitä kiellottiin osuhartaudessa puhumasta, vaan piti vain lukea luku Raamattusta.² Tämän ryhmän jäsenet olivat kuitenkin edelleen mukana teinipäivillä, jokin muutamana kerran sattui yhteenoittoja SKY:n työntekijöiden kanssa. Erimielisyyksien syynä oli tavallisesti uudestisyntyminen, uskeontulo ja teinipäivillä käydyt sielunhoidolliset keskustelut.³

Uusi merkittävä askel ryhmän muutoutumisessa oli toukokuussa 1961 Raamattuopistolla järjestetty ylioppilaiden työshänvalmistuskursi, joka oli tarkoitettu keskityshän manoville. Kurssi järjestettiin ylioppilaiden nimienomaisesta pyynnästä. Syyskuussa samana vuonna järjestettiin taas ylioppilaskursi, jolla pääluennattijana oli tri Haakon Breen Harjasta.

Virallisen ohjelman ulkopuolella syyskuun ylioppilaskursseilla keskustelti joukko ylioppilaita tri Breenin kanssa 12.9.1961 Norjan Studentlagotista ja Suomen kristillisestä ylioppilastyöstä. Breen mainitsi keskustelussa huomannonsa Suomessa vallitsevan sähän ja varoitti ryhmää olemansta yhteistyössä SKY:n kanssa, kun se korran "oli tullut näkömähän herätyksen Jumalan tulen oteenpähän viemisen väliseen". Tämän kokouksen yhteydessä ensimmähän ylioppilait oivalsivat oman ryhmähän järjestäytymisen tarpeellisuuden.⁴

2 Orvokki Harjuvaaran laetima muistio teinipäivistä.

3 Yhteenoiteista mainittakoon mm. Kouvelan teinipäivillä kevätlu-kaukaudella 1961 sattunut välilohtaus, jolloin pastori Juhani Simojoki oli vastannut kysymykseen uudestisyntymisestä ja kes-ken kokouksen nousi mat,yo Asko Jokiranta ilmoittamaan oman erikvähän mielipiteensä.

4 Orvokki Harjuvaaran muistiinpanot.

5 Mukana olivat Liisi Jaksola, Marjatta Kyyhkymnen, Ritva Oikkola, Orvokki Teini, Ella Turunen, Raimo Kähkölä, Jouke Paulkunen, Kari Törmä, Jaakko Uski ja J. he Vuorola.

III JÄRJESTÄYTYNEEN RYHMÄN MUODOSTUMINEN JA SEN TOIMINTA 1961 - 1963

1. Järjestäytyminen ja toiminnan vaikuttuminen

Pian ylioppilaskurssein jälkeen 21.9.1961 pidettiin rovasti Urho Murenan luona kokous, jossa olivat läsnä rovasti Murenan lisäksi maist. Marja-Terttu Tolamo, past. Risto Santala ja Olavi Peltola sekä teol. ylio. pilant Jorma ja Kimmo Juutilainen, Raimo Mäkelä, Mitva Oikkola, Orvokki Teini, Aarne Teivonen, Kari Törns ja Juho Vuorela. Murena esitti kokouksessa, että ryhmän tulisi saada omat kokouksensa, kokouspaikkansa ja aikansa. Kokouksiin on kutsuttava "oman linjan" puhujia, ja yhteyksiä Pohjoismaihin on solmittava. Ryhmään tulisi kuulua sekä nuoria pappeja että ylioppilaita. Kokoon-tumisista voisi pitää sekä Raamattuopistolla että Vuorikadun ylioppi-laskodissa. Hän korosti, että ryhmällä on olemassaolon oikeus, mut-ta piti parempana toimia itsenäisenä ryhmänä SKY:n sisällä kuin orota SKY:stä. Tässä kokouksessa valittiin myös epävirallinen johto-kunta, johon tulivat teol.yo Raimo Mäkelä puheenjohtajaksi, teol. yo Orvokki Teini sihteeriksi ja jäseniksi past. Olavi Peltola, teol. yo:t Kimmo Juutilainen, Mitva Oikkola ja H.I. Ruusko. Jansoin päätetiin kutsua professori Carl Fr. Wislöff Suomeen tammikuussa 1962 pi-dettävälle ylioppilaskursseille. Kokouksessa todettiin lopuksi, et-tä ryhmä julkisuudessa tulee saamaan Raamattuopiston leiman, mutta sen tulee pysyä laajakatseisempana.¹

Ryhmällä oli ollut alunperin suunnitelmassa vallata Yky sanana syksynä, mutta suunnitelmasta luovuttiin, koska oma johtokunta ja oli perustettu.²

Johtokunta päätti järjestää, mikäli mahdollista, jokaisen lu-kukauden alussa ylioppilaskurssein Raamattuopistolla. Tammikuussa 1962 tuli puhujaksi Oslon Seurakuntatiedekunnan professori Carl Fr. Wislöff, joka on ollut paljon mukana raamatullisessa ylioppi-lastyössä sekä Norjassa että ILES:ssä. Kurssin aikana pidettiin suljettuja kokouksia, joissa johtokunnan lisäksi olivat läsnä sou-raavat henkilöt: Seppo Naikkilä, Sinikka Hirvonen, Asko Jokiranta,

¹ 21.9.1962 pidetyn kokouksen pöytäkirja (laatinut Orvokki Marju-vaara).

² Ryhmän jäseniä oli tullut runsaasti vaalikokoukseen YKY:een, mut-ta he eivät tehneet yhtäkään ehdotusta virkailijoiksi. Tästä syn-tyi erimielisyyttä ryhmän omassakin kokouksessa ja johtokunta joutui selvittämään tilannetta yli puolen yön. -Orvokki Mar-juvaaran antama tieto.

Sirkka Kaikkonen, Pekka Koivisto, Juhani Lindgren, Beva-Liisa Rämö ja Marjatta Sipari. Ylioppilaat ottivat kyselykierroksella selville Norjan kirkollista tilannetta, Studentlagetin syntyä ja toimintaa sekä IFES:n toimintaa koskevia asioita.³ Itse he selvittivät tilannetta Suomessa. Wislöff kieltäytyi antamasta mitään ohjetta siitä, miten ryhmän tulisi jatkaa toimintaansa, vaan kehotti tarkkailemaan kehitystä ja ottamaan kontakteja sekä koti- että ulkomaisiin raamatullisiin järjestöihin.⁴

Eräessä keskustelussa prof. Wislöff selvitteli ylioppilaille IFES:n suhdetta ICC:iin (International Council of Christian Churches) ja varoitti heitä sen tuomitsevista ja poliittisesti värittyneestä toiminnasta.⁵

Kokouksen loppuvaiheessa professori Wislöff ei ollut enää läsnä, ja silloin päätettiin jatkaa työtä omalla itsenäisellä ryhmällä. Päätettiin myös, ettei suljettujen kokousten keskusteluita julkaisita, vaan jotakin niistä kerrotaan Tiedotuslehdessä, jota tähän kuraan jälkeen alettiin julkaista. Tiedotuslehti oli monistettu ja sitä lähetettiin kaikille ylioppilastyössä mukana olville. Kaikkiin se ilmestyi seitsemänä numerona 1962, samoin 1963. Lopulta siitä lähetettiin noin 500 henkilöille.

Näihin aikoihin päätettiin perustaa evankeliumioppivat, jotka oli suunniteltu pidettäväksi yhdessä SKY:n kanssa.⁶ Torstai-iltaisina päätettiin pitää joka toinen kerta raamatuntutuksi ja joka toinen kerta kotilähetysopetusta, josta myöhemmin kehittyi boksi-lähetys.⁷

2. Julkinen keskustelu

Ylioppilastyössä tapahtuneesta eristymisestä ja uuden ryhmän muodostamisesta oli hyvin vähän tietoa julkisuudessa. Joitain tietoja lienee tullut SKY:n piiriin, koska Kotinaassa oli 23.1.1963 ylioppilaspastori Juhani Simojoen ja apulaispääsihteeri Esko Rintalan haastattelu otsikolla "Kristillinen ylioppilastyö on tällä

3 9.1.1962 pidetyn kokouksen pöytäkirja, Orvokki Harjuvaara.

4 11.1.1962 " " " "

5 13.1.1962 " " " "

6 SKY:n hallituksen kokouksen pöytäkirja 12.12.1961.

7 Johtokunnan kokouksen pöytäkirja 13.1.1962.

hoitokellä ristinaalokossa". He mainitsevat mm., että ylioppilasliikkeen sisällä vaikuttava hajaannus lamauttaa toimintaa SKY:ssä. He näkivät hajannuksen olevan esteenä kristilliselle todistukselle ylioppilasmaailmassa. Positiivisena asiana liiton työssä he mainitsivat toinipäivillä huomattavissa olleet herätykset.⁸

Mainitun haastattelun johdosta kirjoitti SKY:n puheenjohtaja prof. Pentti Kaitera Kotimaan Herran Toimittaja -palstalla sanasta asiasta 6.2.1962. Hän sanoo olleensa tietoinen SKY:ssä tapahtuneesta liikehdinnästä, mutta pitävänä sitä enemmän elämän merkinä kuin lamaantumisena. Hänen mielestään YK:ssä oli yhdistetty vastakohtat väärin sanontoihin sosiaalinen kristillisuus ja herätyskristillisuus. Hän viittaa edelleen herätysliikkeen erilaisuuteen ja pyrkimykseen järjestää niille kaikille kotinen tuntu SKY:ssä. Lopuksi hän korostaa sitä, että edelleen tarvitaan yhteiskunnallista herätystä parannuksen saarnan rinnalla.⁹

Uuden ylioppilasryhmän johtokunta kävi pastori Eino J. Honkanen kanssa keskustelussa tilanteesta professori Kaiteran luona 12.2.1962. Tässä ystävällisessä ja maltillisessa hengessä käydyssä keskustelussa korostettiin sitä, ettei ryhmän kritiikki kohdistu joihinkin yksityisiin henkilöihin tai yksittäisiin tilaisuuksiin SKY:n piirissä, vaan kysymyksessä on koko työn suunnautuminen ja ulkoiset yhteydet. Johtokunnalle jäi tuntu, ettei yhteistä pohjaa voitu löytää.¹⁰

Kevään 1962 kuluessa toiminta säännöllisesti kehoon. Uutta olivat mm. tiedustelutaloukset, joita pidettiin useita. Niillä selostettiin mm. ryhmän ulkoisia suhteita.

Kesällä 1962 Suomesta matkusti 50 ylioppilasta ryhmä pohjoisnaisiin rannatulliseen ylioppilaskokoukseen Norjan Gjøvikiin. Tällä solmittiin puoliviralliset suhteet Norjan lisäksi myös Ruotsiin, Tanskaan, Saksaan ja Englannin rannatullisiin ylioppilasliikkeisiin. Viisi ylioppilasta osallistui Oslon läheisyydellä pidettyihin johtajapäiviin.¹¹

Marraskuussa 1962 julkaisi Kotimaan jälleen Pastori Juhani Simojoen ja Esko Rintalan haastattelun otsikolla "Kristittyjen hajanaisuus on suurimpia uskon esteitä".¹²

⁸ Kotimaa 23.1.1962.

⁹ Kotimaa 6.2.1962.

¹⁰ Orvokki Marjuvaaran muistiinpanot kokouksesta.

¹¹ Ritva Oikkola, sa.

¹² Kotimaa 9.11.1962.

Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton julkaisu Etsijä puuttuu ylioppilastyön kriisitilanteeseen 1963 ensimmäisen numeron pääkirjoituksessa "Kriisistä". Hajaantumisiikettä verrataan 1600-luvun radikaalipiiritäisiin ja väitetään, ettei oren syynä ole oppi, vaan "epävarmuus ja hämmennys kollektiivisuuden ja teknillistyneen yhteiskunnan edessä". Edelleen jatketaan: "Herätys johtaa kyllä ihmisiä uskoon, mutta samalla toisin kuin rannetuullinen parannus, tuntuu irrottavan ihmistä konkreettisesta kutauksestaan, vieläpä lähimmäisestään."¹³

Uudessa Suomessa oli 22.9.1963 kommentti, jossa kerrottiin Sisälihetyskätien ympärille ryhmittyneiden ylioppilaiden perustaneen uuden ylioppilasliidkoon, toivotettiinpa sille jo menestystäkin. Pääsihteeri Simojoki tarttuu tähän Etsijän 7/1963 pääkirjoituksessa todeten uutisen perättömmäksi.¹⁴ Hän toivoo, että yhteys kristillisessä ylioppilastyössä jälleön löytyisi ja työtä voitaisiin tehdä keskinäisessä luottamuksessa.

Kotimaan haastattelussa 24.9.1963 pääsihteeri Simojoki mainitsee Helsingin ylioppilastyössä olevasta hajaannuksesta, mutta korostaa samalla, että teinutyössä ei tätä hajaannusta ole eikä nyöskään muiden korkeakoulukaupunkien ylioppilastyössä.¹⁵ Kuitenkin uuden ryhmän jäsenet olivat juuri näihin aikoihin jättäytyneet pois teinipöiviltä, ja Turussa oli ylioppilastyössä muodostumassa oma itsenäinen ryhmä. Pääsihteeri Simojoki korostaa haastattelussa, että ylioppilastyön kriisi on ilmentynyt koko kirkossa vallitsevasta hajaannuksesta.

Ad Lucemissa 2/1962 oli pastori Leino Hassinen kirjoittanut Tiililän kirkosta eropaistusta otsikolla "Tiililä demonstration". Tämän kirjoituksen johdosta Tiililä pyysi orea SKY:n kunniajäsenyydestä.¹⁶

Syyskuussa 1963 teol.yo. Jaine Hakola selvitteli ylioppilaskursseilla pitämässään esitelmässä niitä syitä, jotka olivat johtaneet oreen SKY:sta ja oman ryhmän organisointuiseen. Hän korostaa kapaelinjaisuutta, jolla hän tarkoitti sielunpelastukseen tähtäävää toimintaa, opillista suuntautumista, jonka tulee olla tärkeä myös ei-teologeille, reformatiopyrkimystä, jonka mukaan ylioppilastyö ei saa olla itsetarkoitus, vaan koko kirkon uudistukseen tähtäävä, ja SKY:sta eristäytymistä niitten siunautusten tähden, joita nimenomaan kyseinen ryhmä oli Jumalalta saanut ja joista sille oli vastuu.

13 Etsijä 1/1963.

14 Etsijä 7/1963.

15 Kotimaa 24.9.1963.

16 Ad Lucem 6/1962. SKY:n hallituksen kokouksen pöytäkirja 22.1.1963.

Tällöin hän ei katso voitavan mennä mukaan työhön, mikä ei ole heurtyshonkista, vaan jopa sitä vastustavaa. Yhteistyön perusteina hän näkee osapuolten välisen hengen yhteyden, teologisen perustan ja työn käytännöllisen päämäärän. Edelleen hän sanoo, että eristäytymisellä on tahdottu suojata ylioppilastyötä nk. modernismin murtautumiselta nuoremmen papiston keskuudessa. Viimeksi hän viittaa kansainvälisiin yhteyksiin pohjoismaiden ja Englannin raamatullisiin ylioppilasjärjestöihin sekä IFES:iin. ¹⁷

IFES:in pääsihteeri C. Stacey Woods vieraili Suomessa Sisälähetyssektion ympärille kerääntyneen ylioppilasryhmän kutsumana. 29-31.10. 1963. Hän piti joitakin yleisötilaisuuksia Helsinkiin Vanhassa kirkossa, ylioppilaille Yliopiston pionsessä juhlasalissa ja Sisälähetyssektion työkeskuksessa. Tästä vierailusta syntyi kiivas keskustelu etupäässä pastori Esko Rintalan ja pääsihteeri Woodsin välillä tämän antamien joidenkin virheellisten tietojen johdosta. ¹⁸ Pastori Rintala oli laatinut lyhyen menisteen SKY:n ja IFES:in välisistä suhteista, jota menistettä jaettiin Yliopistolla ennen pääsihteeri Woodsin esitelmän alkua.

IV SUOMEN EVANKELISLUTTERILAISEN YLIOPPILASLÄHETYKSEN

PERUSTAMINEN

Tähän saakka rekisteröimättömänä toimineen ylioppilasryhmän lopullinen organisoituminen tapahtui 7.1.1964. Perustavassa kokouksessa hyväksyttiin yhdistykselle nimoksi Suomen Evankelisluterilainen Ylioppilaslähetys Finlanda Evangelisk-lutherska Studentmission, josta voidaan käyttää epävirallista lyhennystä Ylioppilaslähetys. Yhdistys ryhtyi myös julkaisemaan omaa lehteä nimeltä Pro Fide. Säännöissä määritellään, että jäsenyyttä anovan henkilön tulee jättää hallitukselle kirjallinen anomus ja lisäksi kirjoittaa nimensä jäsenluetteloon osoituksena siitä, että hän hyväksyy liiton oppiperustan ja tarkoitukset. Hallituksella on myös oikeus erottaa sellainen jäsen, jonka se katsoo toimivan vastoin liiton tarkoitusta ja oppiperustaa tai joka rikkee sääntöjä. Sääntöjen mukaan kansainvälisistä suhteista päättää hallitus.

¹⁷ Raimo Mäkelä, Pro Fide, Pro Fide 1/64

¹⁸ Esko Rintala, Firstoutuminen unkaa, Etiajä 8/63

Sääntöjen lisäksi liitolla on basis, jossa määritellään Raamattu ylimmäksi ohjaksi sekä edelleen ohjeellisiksi Suomen evankelisluterilaisen kirkon tunnustuskirjat. Lisäksi korostetaan muutamia kohtia kuten Raamatun auktoriteettia, uudestisyntyistä, uskon sakramenttien yhteydessä, seurakuntaa uudestisyntyneiden uskovien yhteisössä ja Kristuksen toista tulesta.

LÄHDE- JA KIRJALLISUUSLUETTELO SEKÄ LYHENTEET

I LÄHTEET

1. Painetut lähteet

Haavio Ari, Evankolinen liike. Turku 1963

Teologia ja kirkko 1957 - 1964

2. Painamattomat lähteet

SUOMEN KRISTILLISEN YLIOPPILASLIITON ARKISTO, Helsinki

x) Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton hallituksen kokousten pöytäkirjat 1957 - 1964

Pastori Niilo Suhosen kirje 8.9.1956 Kanadasta Suomen Kristilliseen Ylioppilasliittoon.

SUOMEN LUTERILAISEN EVANKELIUMIYHDISTYKSEN ARKISTO, Helsinki

Evankelisen Ylioppilasliiton hallituksen kokouksen pöytäkirja 7.11.1950

SUOMEN EVANKELISLUTERILAISEN YLIOPPILASLAHETYKSEN ARKISTO

Orvokki Harjuveاران muistio teinipäivistä Helsinki

Tiedotuslehti 1962 - 1963

TEKIJÄN HALLUSSA

21.9.1961 perustotun johtokunnan pöytäkirjat 1961 - 1963

II LEHDISTÖ

Ad Lucem 6/62

Etsijä 1957 - 1964

Kotimaan 1962 - 1964

Pro Fide 1/64

Toiniviesti 1957 - 1964

III LYHENTEET

AVL = Akateemisten Vapaehtoisten Lähetysliitto

EYL = Evankelinen Ylioppilasliitto

ICCC = International Council of Christian Churches

IFES = International Fellowship of Evangelical Students

IVF = Intersarsity Fellowship

KMN = Kirkkojen Maailmanneuvosto

OYL = Ortodoksinen ylioppilasliitto

SKY = Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto

SKYY = Suomen Kristillisten Ylioppilasjärjestöjen Yhteistyötoimikunta

WSCF = World Students Christian Federation

YKY = Ylioppilaiden Kristillinen Yhdistys

- x) Kristillinen ylioppilastyö. KKsikirja Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton jäsenyhdistysten toiminnasta vastaaville ylioppilaille. Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto